

Växtskyddsrådets uppdrag

En livsmedelsstrategi för Sverige

– fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet

Bidra till måluppfyllelse inom Hållbart växtskydd

Förordning 1107/2009 och Direktiv 2009/128/EG

Relevanta miljömål ska uppfyllas

Växtskyddsrådet ska bland annat:

- Bidra till ökad framförhållning för odlare
- Öka kunskapen om samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför

Metodik för att förutse vilka ämnen som kommer att fasas ut

2019-03-28

Syfte Undersöka möjligheterna att hitta en metodik i syfte att kunna förutse vilka verksamma ämnen som kommer att fasas ut från marknaden i perspektivet 5-10 år.

Lovisa Eriksson, Sunita Hallgren, Jordbruksverket
Peter Bergkvist, Mats Allmyr, Kemikalieinspektionen

Kemi's analys 2008 av stupstockskriteriernas effekter

- Mutagena ämnen i kategori 1 eller 2 (motsvarar idag 1A och 1B enligt förordning 1272/2008).
- Carcinogena eller reprotoxiska ämnen i kategori 1 eller 2 (motsvarar idag 1A och 1B enligt förordning 1272/2008).
- Hormonstörande, baserat på om ämnet är reprotoxisk i kategori 2 eller 3 och carcinogen i kategori 3 (motsvarar idag 1B och 2 resp. 2 enligt förordning 1272/2008) eller är reprotoxisk i kategori 2 eller 3 och har toxiska effekter på de endokrina organen. Observera att dessa interimistiska kriterier under 2018 har ersatts av så kallade vetenskapliga kriterier.
- Persistenta och bioackumulerande ämnen med potential att spridas över stora avstånd, så kallad POP.
- Persistenta, bioackumulerande och toxiska ämnen, så kallade PBT.
- Mycket persistenta och mycket bioackumulerande ämnen, så kallade vPvB.

Kemi's analys 2008 av stupstockskriterierna effekter

- Analys av 271 verksamma ämnen
- 23 ämnen bedömdes preliminärt uppfylla kriterierna
 - 7 st CMR-kriterierna
 - 11 st endokrinkriteriet
 - 4 st identifierades som PBT/vPvB eller POP

Utfall t o m 2018

- Två ämnen faller – ej ansökan
- 12 ämnen ej godkända efter omprövning
- Stupstockskriteriet tillämpats i två fall:
 - Linuron - reproduktionstoxiskt 1 B + interimskriterier
 - Iprodion - cancer i kategori 1B + interimskriterier
- Endast ett ämne godkänt efter omprövning
 - Pendimetalin
- 8 ämnen ej genomgått omprövning (7 st?)

Ämne	Preliminär bedömning av stupstockskriterier (Kemikalieinspektionen 2008)	Status 1107/2009
Ogräsmedel		
Amitrole	ED	Ej godkänt
Glufosinate	CMR	Ej godkänt
loxynil	ED	Ej godkänt
Linuron	CMR/ED	Ej godkänt
Molinate	ED	Ej godkänt
Pendimethalin	PBT	Godkänt
Tepraloxymid	ED	Ej godkänt
Tralkoxydim	ED	Godkänt - ej ansökan om förnyat upptag
Svampmedel		
Carbendazim	CMR	Ej godkänt
Dinocap	CMR	Ej godkänt
Epoxiconazol	ED	Godkänt - ej genomgått omprövning
Flumioxazin	CMR	Godkänt - ej genomgått omprövning
Flusilazole	CMR/ED	Ej godkänt
Iprodione	ED	Ej godkänt
Mancozeb	ED	Godkänt - ej genomgått omprövning
Maneb	ED	Ej godkänt
Metconazole	ED	Godkänt - ej genomgått omprövning
Quinoxifen	vPvB/POP?	Beslutsprocessen pågår oktober 2018
Tebuconazole	ED	Godkänt - ej genomgått omprövning
Insektmedel		
Bifentrin	PBT/POP?	Godkänt - ej genomgått omprövning
Lufenuron	PBT/vPvB	Godkänt - ej ansökan om förnyat upptag
Tiachloprid	ED	Godkänt - ej genomgått omprövning
Övriga		
Flurprimidol	CMR?/ED	Ej godkänt

CRD prognosmetod

- Två ämnen faller – ej ansökan
- 12 ämnen ej godkända efter omprövning
- Stupstockskriteriet tillämpats i två fall:
 - Linuron - reproduktionstoxiskt 1 B + interimskriterier
 - Iprodion - cancer i kategori 1B + interimskriterier
- Endast ett ämne godkänt efter omprövning
 - Pendimetalin
- 8 ämnen ej genomgått omprövning (7 st?)

CRD prognosmetod

- 1) Identifiera aktiva ämnen som riskerar att förbjudas inom EU genom en riskfaktormodell som beskrivs i 1.5.6.1
- 2) Analysera ekonomiska konsekvenser för Storbritanniens jordbruk och värdera betydelsen av ett förbud
- 3) Efter slutsatser i konsekvensanalysen handla utifrån olika alternativ till lösningar för framtida effektivt växtskydd

CRD prognosmetod

Betydelsen av att ett aktiv ämne försvinner från marknaden analyseras utifrån:

- Hur stor mängd aktivt ämne som används årligen
- Drabbade grödors ekonomiska betydelse
- Konsekvenser för skördenivåer
- Konsekvenser för skörde kvalitet
- Tillgång på alternativa behandlingsmetoder

CRD prognosmetod

Den växtskyddsstrategiska betydelsen av det aktiva ämnet analyseras utifrån om det är:

- 1) Den enda effektiva metoden för att kontrollera betydande skadegörare
 - 2) Den bästa metoden bland få andra alternativ
 - 3) En populär metod bland flera andra tillgängliga alternativ
- En mindre populär metod eller nationellt godkännande saknas

CRD prognosmetod

Beroende på utfallet av analyserna för ett aktivt ämne föreslås handlingsvägar såsom:

- Påverkan genom omröstningen av ämnet på EU-nivå
- Fullt deltagande i EFSA utvärdering
- Förberedande möten med ansökande företag inför omprövning
- Tidig utvärdering av stupstockskriterium
- Konsekvensutredning för Storbritanniens jordbruk
- Initiera och uppmuntra forskning på icke-kemiska alternativ

Risikfaktormodell CRD

Specifik faktor med eventuellt samband med icke-upptag vid omprövning	Typ av "risk"	Risikfaktor
Kategori 1 carcinogen eller reproduktionstoxisk	Stupstocks-kriterium	1
Mycket persistent och mycket bioackumulerande (vPvB)	Stupstocks-kriterium	1
Persistent, bioackumulerande och toxiskt ämne (PBT-ämne)	Stupstocks-kriterium	1
Prioriterat ämne enligt vattendirektivet	Prioriterat ämne vars gränsvärde inte får överskridas	1
Ämne listat som möjligt prioriterat enligt vattendirektivet	Ämne vars gränsvärde inte får överskridas	0,8
Hormonstörare	Stupstocks-kriterium med visst utrymme för bedömning	0,8
Neonikotinoid	Förknippat med allvarlig risk för bin	0,8
Kategori 2 carcinogen eller reproduktionstoxisk	Skärpning av klassificering kan leda till stupstocks-kriterium	0,8
Kandidatämne för substitution	Uppfyller delvis stupstocks-kriterium	0,4
Persistent, bioackumulerande eller toxiskt ämne	Uppfyller del av kriterier för kandidatämne för substitution och stupstocks-kriterium för PBT	0,4
Låg användning (uppskattat mindre än 1miljon ha/år i EU)	Lågt kommersiellt värde ökar risk för att innehavare inte ansöker om förnyat upptag	0,4
Inget av ovanstående	Inga tydliga risker identifierade men möjliga okända tekniska eller kommersiella riskfaktorer beaktas	0,2

Risikfaktormodell CRD

Risikfaktor	Antal ämnen	Andel ämnen med beslut om förnyat upptag	Andel ämnen med beslut om icke-förnyat upptag
0,2	44	93 % (41)	7 % (3)
0,4	24	88 % (21)	12 % (3)
0,8	7	14 % (6)	86 % (1)
1	3	0 % (0)	100 % (3)
Totalt	78	68	10